



WAT  
&  
HOE

# BERLIJN



REISGIDS



Top 10  
hoogtepunten  
& HANDIGE  
KAARTEN

# Inhoud



Over Berlijn

6 - 27

Reiswijzer

28-39

Top 10-selectie

40-69

De beste hotspots

70-91

Verken de stad

92-185

**Ontdek wat de stad te bieden heeft en beleef de unieke sfeer zoals de Berlijners dat zelf doen.**

## STRAATLEVEN EN CURRYWORST

Typisch Berlijns: met een latte macchiato het drukke straatleven aan je voorbij laten trekken. Dat lukt heel goed in Café Nothaft & Seidel, een favoriete ontmoetingsplaats van expats en hipsters. Je kunt hier ook buiten zitten, te midden van de drukte. Aansluitend een curryworst eten bij het tegenoverliggende Konnopke is eigenlijk een must. De snackbar Konnopke was de eerste in Oost-Berlijn en al in de DDR-tijd een 'instituut'.

### **Café Nothaft & Seidel**

🕒 ma–vr 8–18, za, zo vanaf 9 📍 Schönhauser Allee 43a

🚶 U2 Eberswalder Straße 📍 ten noorden van R6

### **Konnopke**

🕒 ma–vr 9.30-16 uur

## FIETSTOCHT

In deze stad wordt gefietst! Heerlijk ontspannen kun je vanaf de Rijksdag, langs de oever van de Spree, naar Schloss Charlottenburg fietsen. Aansluitend kun je in het romantische kasteelpark picknicken met lekkernijen van FrischeParadies, dat je tegenkomt op de weg hiernaartoe. Fietsverhuurbedrijven vind je trouwens op bijna iedere straathoek.

### **FrischeParadies**

🕒 ma–vr 8–20, za 8–18 uur 📍 Morsestr. 2

## WERELDKLOK ALS TREFPUNT

Voor een wandeling of het begin van een avondje uit spreken bekenden, vrienden of verliefde paartjes meestal af bij de wereldklok. Wie te vroeg is, kan kijken naar de drukte op de Alexanderplatz. Drommen mensen verplaatsen zich naar het station, anderen gaan naar een bioscoop of winkelcentrum Alexa en tussen al dit gewoel door rijden ook nog eens lang-



zaam allerlei trams. Dit is het Berlijnse grotestadsgevoel en voor velen een romantische herinnering aan hun eerste afspraakje. Ook doen!

## PLEZIER AAN DE SPREE

In een ligstoel luieren in de zon, af en toe in het turquoise water springen en dan met een cocktail aan de strandbar genieten van het uitzicht. Het Badeschiff met zwembad, midden in de Spree, is hét ontmoetingspunt op warme zomerdagen. Wie zich extra wil laten verwennen, kan heerlijk wegdoezelen tijdens een massage.

### Badeschiff

🕒 mei–sep dagelijks 10-19.30 uur (bij mooi weer, van te voren reserveren, een tijdslot van 2 uur) 📍 Eichenstr. 4 🚉 S-Bahn Treptow

## MULTICULTI OP DE MARKT

Door de veelheid aan geuren, aroma's en smaken waan je je bijna in de Oriënt. Op de op een na grootste weekmarkt van Berlijn, de Turkse markt aan de oever van de Maybach, prijzen marktlui luidkeels hun koopwaar aan. Van groente en fruit tot kleurige stoffen – je vindt hier bijna alles. Geniet van de sfeer en van een of andere specialiteit bij een eetkraampje. De beste *gözleme* (krokant deeg gevuld met spinazie of kaas) vind je bij Aycicek aan de oever bij het oostelijke einde.

### Türkenmarkt

🕒 di, vr 11–18.30 uur, za 11-17 📍 Maybachufer

## AAN HET BIER BIJ NEUEN SEE

Bij de eerste zonnestrallen bestormen de Berlijners de biergarten van Café am Neuen See, midden in Tiergarten. De zomer wordt hier ingeluid met een worst van de grill. Je kunt hier ook heen om even te ontsnappen aan de drukte van de stad. Wie zin heeft, kan samen met de eendjes op het meer peddelen in een roeiboot (🕒 € 10 voor 60 minuten) en vanaf het water genieten van de sprookjesachtige natuur.

### Café am Neuen See

🕒 Restaurant dagelijks vanaf 9 bij mooi weer  
📍 Lichtensteinallee 2 🚉 U 1 of 2 Wittenbergplatz 🚏 D2

## NAAR DE KANTINE

Berlijn is creatief en open. Daarom kun je na het slotapplaus in het Berliner Ensemble meteen naar de theaterkantine gaan, waar je aan tafel zit met de acteurs. Het gaat er hier luid en gezellig aan toe, zeker als de voorstelling een succes was. Gezamenlijk wordt er met een glas bier of wijn en een lekkere bal gehakt nagenoten van de voorstelling.

### Theaterkantine Berliner Ensemble

🕒 ma–vrij 10–24, za, zo 14–24 uur 📍 Bertolt-Brecht-Platz 1

## SPROOKJESACHTIGE ZONSONDERGANG

Als de zon achter de televisietoren in de huizenzee zinkt, wordt het romantisch op de voetgangersbrug in Friedrichshain. Op koele avonden spelen muzikanten er gitaar en koesteren Berlijners en toeristen zich in de laatste zonnestralen, genietend van het uitzicht of gewoonweg van het moment.

### Voetgangersbrug Friedrichshain

📍 Modersohnstraße 🚶 U-/S-Bahn Warschauer Straße 📍 ten oosten van G4



# Reiswijzer

Voordat je weggaat	30-32
Vervoer naar Berlijn	33-34
Vervoer in Berlijn	35-37
Praktische tips	38-39







# Voordat je weggaat

## WANNEER GAAN

De beste tijd is van mei tot september. Berlijn is een stad voor de zomer en heeft dan een bijna mediterrane flair; ook zijn er dan veel evenementen. De warme en zonnige dagen kunnen soms aanhouden tot diep in oktober. Maar ook in de herfst en winter is de stad met zijn immense cultuuraanbod erg populair. In de winter kan het langere tijd koud en grijs worden bij temperaturen rond het vriespunt – ideaal om in alle rust te genieten van de musea. In de dagen voor kerst vormen de vele kerstmarkten een attractie, en ook rond de jaarwisseling komen veel bezoekers naar Berlijn. Bovendien is ook de tijd rond Pasen populair bij toeristen.

## REISDOCUMENTEN

Ondanks de Schengen-akkoorden, waarmee de paspoortcontrole aan de grensovergangen binnen de EU werd afgeschaft, hebben reizigers per vliegtuig uit Nederland en België een paspoort of identiteitskaart nodig.

## WEBSITES

- **www.berlin.de** zeer omvangrijke officiële stadportal met informatie over bezienswaardigheden, maar ook over economie en bestuur.
- **www.visitberlin.de** website van Visit Berlin met bezienswaardigheden, accommodaties, evenementen en boekingsmogelijkheden.
- **www.berlinonline.de** stadportal met informatie over afzonderlijke districten.

## DOUANE

Binnen de EU is het goederenverkeer voor privédoeleinden binnen de maximale hoeveelheden grotendeels vrijgesteld van invoerrechten (bijvoorbeeld voor reizigers boven de 17 jaar 800 sigaretten, 10 l sterkedrank, 90 l wijn).

## FEESTDAGEN

### Evenementenkalender

**1 januari** nieuwjaar

**maart/april** Goede Vrijdag, Pasen

**1 mei** Dag van de Arbeid

**mei/juni** Hemelvaart, Pinksteren

**3 oktober** Dag van de Duitse Eenheid

**24 december** kerstavond

**25, 26 december** Kerstmis

**31 december** oudjaar

## Januari

- **Berliner Neujahrslauf** de 4 kilometer lange tocht start bij de Brandenburger Tor.
- **Internationale Grüne Woche** bij de beurs voor 'Landwirtschaft & Ernährung' kun je hapjes vanuit de hele wereld proeven.
- **Fashion Week** beurzen, modeshows en vele evenementen trekken modefans naar Berlijn.
- **Sechs-Tage-Rennen** de traditionele (en goed bezochte) Berlijnse wielervedstrijd wordt ook Sixdays genoemd.

## Februari

- **Internationale Filmfestspiele** de filmfestivalbioscopen tonen films uit de hele wereld.

## Maart

- **Internationale Tourismusbörse** de grootste vakantiebeurs ter wereld omvat vele hallen.
- **MaerzMusik** festival voor hedendaagse muziek.

## April

- **Festtage** in de Staatsoper Unter den Linden kun je van grote opera's genieten.
- **Gallery Weekend** zo'n 50 topgalerieën tonen topkunst aan de bezoekers.

## Mei

- **MyFest** kleurrijk straatfestival op 1 mei in Kreuzberg met muziek, komieken en culinaire hoogstandjes.
- **Theatertreffen** op veel verschillende podia zijn speciaal geselecteerde gastoptredens te zien.
- **Karneval der Kulturen** met dans, muziek, kunst en cultuur uit de hele wereld.

## Juni

- **Fête de la Musique** gratis openluchtconcerten op honderden podia.
- **Deutsch-Französisches Volksfest** sinds 1963 is er dit vriendschapsfeest met een Frans dorp, draaimolens en entertainment.
- **Berlin Biennale** een om het jaar georganiseerde tentoonstelling van hedendaagse kunst.

# Top 10- selectie

- |    |                                     |       |
|----|-------------------------------------|-------|
| 1  | Pariser Platz                       | 42-43 |
| 2  | Museumsinsel                        | 44-47 |
| 3  | Alexanderplatz                      | 48-49 |
| 4  | Reichstag                           | 50-53 |
| 5  | Sony Center                         | 54-55 |
| 6  | Gendarmenmarkt                      | 56-59 |
| 7  | Schloss Charlottenburg              | 60-63 |
| 8  | Jüdisches Museum                    | 64-65 |
| 9  | Kaiser-Wilhelm-<br>Gedächtniskirche | 66-67 |
| 10 | Hackesche Höfe                      | 68-69 |





# Pariser Platz

**Het ziet er bijna net zo uit als honderd jaar geleden, tot voor kort de plek waar alleen de Brandenburger Tor was. Hij stond op de levensgevaarlijke strook bij de Muur die sinds 13 augustus 1961 Oost en West scheidde.**

Toen hofarchitect Carl Gotthard Langhans tussen 1789 en 1791 de Brandenburger Tor liet bouwen naar voorbeeld van de propyleeën van de Akropolis in Athene, was het de poort naar een historische stad en tegelijkertijd een teken van de macht van Pruisen. Twaalf Dorische zuilen delen de dubbele zuilenhal. De middelste doorgang was met 18 voet breed genoeg voor de koninklijke equipage. Nu is hij toereikend voor staatsbezoeken met aanhang. Het personeel schreed vroeger door de middelste gangen, het volk moest de buitenste nemen.

De Berlijner Johann Gottfried Schadow (1764–1850) ontwierp de Quadriga, die werd gemaakt door kopersmid Jury. Zijn nicht stond model voor de godin van de vrede, Irene, die later de godin der overwinning, Victoria, werd.





## DE SALON VAN DE STAD

Vanaf 1850 kreeg de barokke bebouwing van het plein voor de Brandenburger Tor uniforme classicistische kenmerken. Ook na de val van de Muur moest de lege plek overeenkomstig de wens van de stadsplanners weer als 'salon' van de stad gaan fungeren. De architecten moesten zich aan strenge regels houden: façades van natuursteen in lijn met het classicisme van de 19e eeuw. Zo zijn de ambassades van de VS en Frankrijk, de Akademie der Künste en het luxehotel Adlon weer op hun historische plek teruggekeerd. Maar er zijn ook uiterst moderne gebouwen, zoals de DZ-Bank, een futuristisch meesterwerk van toparchitect Frank O. Gehry. Het ontwerp voor het Holocaustmonument ten zuiden van hotel Adlon, het centrale gedenkteken van Duitsland voor de vermoorde Joden van Europa, is van de New Yorkse architect Peter Eisenmann, een van de populairste stedenbouwkundigen van deze tijd.

📍 010/G1 📧 Brandenburger Tor 🚶 100

### **Holocaustmonument**

📍 010/G1 🕒 Buitenmonument dag en nacht toegankelijk; informatiecentrum apr–sep di–zo 10–20, okt–mrt tot 19 uur, toegang tot 19.15 resp. 18.15 uur), rondleidingen zo 15 uur 🌐 [www.stiftung-denkmal.de](http://www.stiftung-denkmal.de) 🆓 gratis



# BERLIJN

- De **Top10-selectie** van onbetwiste hoogtepunten
- De **beste hotspots**: van de lekkerste restaurants tot de mooiste musea
- Verken **de stad per wijk**
- Met stadswandelingen en **insider tips**

De bewogen geschiedenis van Berlijn vind je overal in het straatbeeld terug.

Bezoek hier het indringende Holocaust-monument, ontspan in de groene oase van Tiergarten of struin door de kunstenaarswijk Friedrichshain. Ontdek het veelzijdige karakter van Berlijn en word zelf even 'ein Berliner'.



NUR 512



9 789043 935746